

Grunderna för Finlands Akademis finansieringsbeslut

Styrelsens beslut 18.9.2025

Detta dokument gäller utlysningar som öppnas från och med
den 19 september 2025.

Finlands Akademi

Innehåll

1. Inledning	3
2. Villkor och hinder för beviljande av finansiering	4
2.1. Villkor för beviljande	4
2.2. Hinder för beviljande av finansiering	4
3. Så bedöms ansökan	5
3.1. Så ordnas bedömningen	5
3.2. Bedömningsgrunder	5
4. Andra faktorer som beaktas vid finansieringsbeslut	6
5. Mål för Akademiens forskningsfinansiering	6
5.1. Finlands Akademiens finansieringskategorier	7

1. Inledning

Finlands Akademis finansiering är statsunderstöd som beviljas i enlighet med den statsbudget som riksdagen har godkänt. Bestämmelser om allmänna villkor och hinder för beviljande av statsunderstöd finns i statsunderstödslagen (688/2001). Grunderna för Finlands Akademis finansieringsbeslut är ett dokument där Finlands Akademis styrelse fastställer de särskilda villkor och övriga grunder som tillämpas vid Akademin finansieringsbeslut.

Akademien beviljar också finansiering till organisationer inom den offentliga sektorn, såsom statliga forskningsinstitut. I dessa fall räknas finansieringen inte som statsunderstöd utan som samfinansiering. Bestämmelserna i detta dokument gäller även samfinansierade beslut.

Det som anges i detta dokument gäller även finansieringsbeslut som fattats av rådet för strategisk forskning, om rådet inte har beslutat något annat.

Finansiering kan beviljas endast om Akademien för det aktuella ändamålet har tillgång till bevillningsfullmakt eller anslag som anvisats i statsbudgeten. Akademin styrelse fördelar den bevillningsfullmakt och de anslag som anvisats Akademien till de organ vid Akademien som fattar finansieringsbesluten. I styrelsens beslut anges för vilken bidragsform eller utlysning bevillningsfullmakten eller anslaget ska användas och i vilken utsträckning det beslutsfattande organet kan avgöra hur finansieringen närmare ska användas.

Rådet för strategisk forskning fattar dock sina finansieringsbeslut i enlighet med den bevillningsfullmakt som anvisats rådet direkt i statsbudgeten. Förvaltningsämberet verkställer utlysningarna i enlighet med styrelsens beslut om fördelning av anslag och på det sätt som förutsätts i statsunderstödslagen. All information som är relevant för sökanden om beslutsfattandet görs tillgänglig i utlysningstexten.

Det beslutsfattande organet fattar beslut om samtliga ansökningar som lämnats in inom samma utlysning vid ett och samma tillfälle. Av motiverade skäl kan en enskild ansökan eller en grupp av ansökningar avgöras vid en annan tidpunkt.

På finansieringsbeslut tillämpas de standardvillkor som Finlands Akademi som statsunderstödsmyndighet har fastställt för medelsanvändningen. Standardvillkoren fastställs av förvaltningsämberet. Akademien kan också fastställa villkor som gäller ett enskilt finansieringsbeslut. Dessa villkor kallas särskilda villkor. De särskilda villkoren fastställs av det organ som fattar finansieringsbeslutet. Genom att ställa villkor för medelsanvändningen strävar Akademien efter att säkerställa att målen för forskningsfinansieringen uppnås.

2. Villkor och hinder för beviljande av finansiering

Finlands Akademis forskningsfinansiering kan beviljas endast om de förutsättningar som anges i detta kapitel är uppfyllda och det inte finns något hinder för beviljandet som anges i detta kapitel. I annat fall lämnas ansökan utan prövning eller avslås.

2.1. Villkor för beviljande

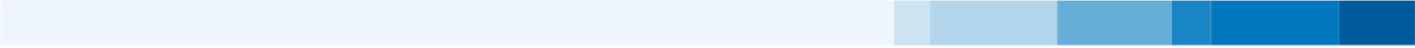
Finlands Akademi kan bevilja forskningsfinansiering endast om följande förutsättningar uppfylls:

- 1) Sökanden är behörig att ansöka om finansieringen.
- 2) Finansieringsmottagaren är en organisation med säte i Finland, och sökanden har fasta kopplingar till Finland.
- 3) Sökanden har i sin ansökan identifierat och bedömt riskerna i fråga om forskningens säkerhet och vid behov lagt fram en adekvat riskhanteringsplan.
- 4) Ansökan beskriver hur god vetenskaplig praxis kommer att följas i genomförandet av projektet.
- 5) Ansökan beskriver hur jämställdhet och likabehandling främjas i genomförandet av projektet.
- 6) De planer för öppen tillgång till forskningsresultat som ingår i ansökan samt planerna för ansvarsfull hantering av forskningsdata följer Akademin anvisningar.

2.2. Hinder för beviljande av finansiering

Finlands Akademi kan inte bevilja forskningsfinansiering i följande fall:

- 1) Sökanden har funnits skyldig till en allvarlig kränkning av god vetenskaplig praxis under de senaste tre åren.
- 2) Sökanden har inte enligt anvisningarna och inom utsatt tid lämnat in en rapport om ett avslutat eller pågående projekt som finansierats av Akademin.
- 3) Sökanden är medlem i Finlands Akademis styrelse, Akademin forskningsråd eller rådet för strategisk forskning eller har deltagit i planeringen av utlysningen på ett sätt som ger sökanden en konkurrensfördel jämfört med övriga sökande.
- 4) Den slutliga finansieringsmottagaren är etablerad i Ryssland eller Belarus, eller samarbetet med ryska eller belarusiska forskare och

forskargrupper strider mot forskningsplatsens eller myndigheternas anvisningar eller föreskrifter.

3. Så bedöms ansökan

Som stöd för beviljandet av forskningsfinansiering organiserar Akademin en oberoende bedömning av ansökningarna. Syftet med bedömningen är att ta fram sakkunniginformation för det organ som fattar finansieringsbeslutet, så att beslutsfattaren kan jämföra ansökningarna på ett jämlikt sätt och välja ut de ansökningar som bäst uppfyller utlysningens mål.

Akademins bedömning av ansökningar följer principerna för kollegial granskning, som är allmänt accepterade i det internationella forskarsamfundet och som tillämpas i stor utsträckning inom forskningsfinansieringen. Akademins bedömning grundar sig på transparens, integritet, opartiskhet, kompetens och mångfald. Akademin har förbundit sig till den nationella rekommendationen om god praxis inom utvärdering av forskare.

I internationella gemensamma utlysningar kan bedömningen genomföras utanför Akademin och enligt ett förfarande som avviker från detta kapitel, om detta har avtalats med det internationella finansiärsnätverket.

3.1. Så ordnas bedömningen

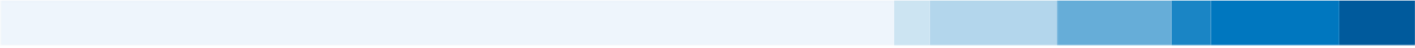
Bedömningen genomförs som extern kollegial granskning, där motiverade bedömningsutlåtanden om ansökan inhämtas från två eller flera ojäviga sakkunniga. Bedömningen kan ordnas antingen i form av enskilda utlåtanden eller med bedömningspaneler, där medlemmarna utarbetar ett panelutlåtande, eller en kombination av dessa.

De sakkunniga som anlitas som bedömare är välrenommerade forskare inom sina respektive områden eller personer som på andra grunder kan anses vara jämbördiga med de sökande i fråga om sakkunskap. Sakkunniga som är verksamma i Finland anlitas endast om utlysningens mål särskilt kräver det. I undantagsfall kan även medlemmar av Akademins organ anlitas som sakkunniga vid bedömningen.

3.2. Bedömningsgrunder

Bedömningen avser den ansökan som har lämnats in inom den aktuella utlysningen. Bedömningsgrunderna för ansökningarna är följande:

- 1) planens kvalitet, innovativitet och nyhetsvärde samt genomslagskraft

-
- 2) ansökans genomförbarhet, inklusive sökandens och forskargruppens tidigare meriter samt jämställdhets- och likabehandlingsaspekter som gäller forskargruppens sammansättning
 - 3) kvaliteten på de forskningsmiljöer och -nätverk som beskrivs i ansökan.

Bedömare eller bedömningspanelen kan också ombes att rangordna de ansökningar som de bedömer.

Förvaltningsämbetet fastställer utlysningsspecifika bedömningskriterier utifrån bedömningsgrunderna och finansieringens mål. Bedömningsgrunderna och -kriterierna samt bedömningsskalan offentliggörs tillsammans med utlysningstexten.

4. Andra faktorer som beaktas vid finansieringsbeslut

Det beslutande organet beaktar alla ansökningar som den ska besluta om i förhållande till målen för utlysningen. Med Finlands Akademi finansiering främjas vetenskap inom ett brett spektrum av forskningsområden. Därutöver eftersträvas följande mål i beslutsfattandet:

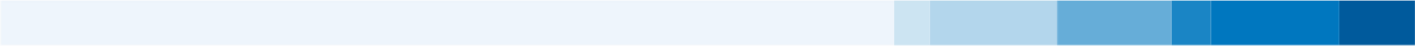
- 1) minska könsbundna strukturer inom forskningen och forskarsamhället
- 2) stärka mångfalden inom forskningen och forskarsamhället
- 3) stödja hållbar utveckling.

Om ansökningarna i övrigt bedöms vara likvärdiga, ges företräde åt den ansökan som i högre grad främjar de mål som anges ovan.

Det beslutsfattande organet kan också, inom ramen för den utlysning som hör till dess behörighet, besluta att beakta andra omständigheter än de som anges ovan, om organet bedömer att de stöder Akademiens strategi och främjar målen för den aktuella finansieringen (se kapitel 5). De ovannämnda målen har dock alltid företräde framför de specifika aspekter som organet beslutar om. De omständigheter som det beslutsfattande organet beslutar och som beaktas i finansieringsbesluten för en viss utlysning samt deras betydelse för beslutsfattandet anges i utlysningstexten.

5. Mål för Akademiens forskningsfinansiering

Finlands Akademi har till uppgift att genom att finansiera vetenskaplig forskning och forskningsförutsättningar och delta i internationellt samarbete främja forskningen och dess förutsättningar och

nyttiggörande (lagen om Finlands Akademi 2 §). Akademien beviljar finansiering med olika bidragsformer. En bidragsform är ett instrument genom vilket Akademien kanaliserar forskningsfinansiering för att främja ett visst mål. I alla Akademins utlysningar beviljas finansiering enligt en viss bidragsform.

Det som skiljer bidragsformerna åt är finansieringens mål och målgrupp. De skiljer sig också åt i hur finansieringen får användas. Bidragsformens mål och målgrupp baserar sig på Akademins uppgifter och strategi. Dessutom kan de grunda sig på bestämmelserna i statsbudgeten och på anteckningarna i resultatavtalet med Undervisnings- och kulturministeriet.

De bidragsformer som beskrivs här kan preciseras i beslutet om fördelning av beviljningsfullmakter och anslag. Förvaltningsämnet kan besluta om utlysningsspecifika preciseringar, förutsatt att de inte gäller frågor av principiell betydelse. En mer detaljerad beskrivning av bidragsformen och den aktuella utlysningen ges i utlysningstexten.

5.1. Finlands Akademis finansieringskategorier

Akademins finansiering är indelad i tre kategorier med egna mål för genomslag.

Med bidragskategorin Gnista stöder Akademien långsiktig och nytänkande forskning. Målet är att säkerställa fri konkurrens mellan forskarinitierade och djärva forskningsidéer samt att stärka den breda och högklassiga vetenskapliga grunden för forsknings- och innovationssystemet.

Med bidragskategorin Smedja finansierar Akademien kompetenskluster och forskningsmiljöer. Målet är att stärka forskningsinfrastrukturerna och Finlands internationellt främsta forskningsmiljöer samt att öka deras attraktivitet som miljöer för forskning och samarbete.

Kategorin Skifte betonar användningen av forskningsbaserad kunskap och forskningens genomslag. Finansiering riktas till ändamål som följer Akademins tematiska prioriteringar eller anvisningarna i statsbudgeten samt till utlysningar som genomförs i samarbete med internationella finansiärer. Målet är att bidra till lösningar på redan identifierade samhällsutmaningar och att främja en bred användning av forskningsresultat för att öka den ekonomiska och samhällsliga genomslagskraften.

Inom dessa kategorier kan Akademien bevilja finansiering inom olika bidragsformer, vars mål och målgrupper beskrivs i tabell 1.

Tabell 1. Finlands Akademis finansiering efter kategori.

Bidragsform	Mål	Målgrupp
Bidragskategorin Gnista		
Akademiprojektbidrag	Högkvalitativ vetenskaplig forskning vars resultat har vetenskapligt genomslag internationellt	Erfaren forskare som leder en forskargrupp
Bidrag för anställning som akademiforskare	Ökad kompetens och högkvalitativ, genomslagskraftig forskning som bidrar till vetenskaplig förnyelse	Lovande forskare som disputerat 2-7 år tidigare
Bidrag för anställning som akademiprofessor	Vetenskaplig forskning av särskilt hög kvalitet, vars resultat har mycket brett vetenskapligt genomslag internationellt	Särskilt framstående forskare med bevisat internationellt genomslag och som leder en framstående forskargrupp
Bidragskategorin Smedja		
Flaggskepp	Omfattande ekonomiskt och annat samhälleligt genomslag som grundar sig på särskilt högkvalitativ vetenskaplig forskning	Kompetenscentrum baserat på samarbete mellan organisationer med övertygande bevis på dess resultat och genomslagskraft
Spetsforskningsenhet	Vetenskaplig forskning av särskilt hög kvalitet som förnyar vetenskapen och vars resultat har ett mycket brett genomslag	Särskilt framstående forskargrupp eller konsortium av forskargrupper
Forskningsinfrastrukturs projekt	Stärka forskningsmiljöernas genomslag och internationella konkurrenskraft, utveckla kompetensen och stärka samarbetet mellan olika FUI-aktörer	Organisation som upprätthåller forskningsinfrastruktur
Forskningsinfrastrukturs projekt med särskild inriktning	Preciseras i beslutet om fördelning av bevillningsfullmakt	Organisation som upprätthåller forskningsinfrastruktur
Bidragskategorin Skifte		
Akademiprojektbidrag med särskild inriktning	Preciseras i beslutet om fördelning av bevillningsfullmakt	Erfaren forskare som leder en forskargrupp
Universitetens profileringsbidrag	Utveckla Finlands FUI-system genom att stärka universitetens forskningsprofilering	Universitet
Bidrag för rörlighet, arbete och utgifter	Preciseras i beslutet om fördelning av bevillningsfullmakt	Forskare